



Minimelkers voor robotboeren

Minimelkers zijn al jaren op de markt. Werden ze vroeger vooral gebruikt door kleine boeren met een paar koeien. Nu zijn ze ook in trek bij grote boeren door de komst van de melkrobot.

Tekst: Frits Huiden – Foto's: Frits Huiden, leveranciers

De verkoop van melkrobotten en grote melkstallen loopt gesmeerd. Ze bieden het hoofd aan de op het moment snel groeiende veestapels en het tekort aan arbeid. Melkapparatuur lijkt daardoor niet aan te slepen. Opvallend is dat de verkoop van de kleinste melkmachine die je kunt krijgen, in de luwte meelift op het succes van de melkrobot. Het is de minimelker ofwel mobiele melker. Een apparaatje dat al decennia op de markt is. Veertig jaar geleden waren het vooral boeren met kleine veestapels die het apparaat kochten om slechts een paar koeien te melken. In de zuidelijke landen als Italië, Spanje en Marokko kom je deze veehouders nog steeds tegen. In Nederland hebben steeds meer grote boeren hun oog op het apparaat laten vallen. Wat moeten ze immers aan met die vaars of zwakke koe die niet door de robot of draaimelkstel kan? Of de pas afgekalfde koe die

ver weg in het afkalfhok staat, waarvan je gelijk biest wil hebben, maar het toch teveel werk is deze naar de melkstel te brengen. Deze koeien zullen apart gemolken moeten worden. De minimelker biedt dan uitkomst.

▪ Wat zit er op?

De minimelker is een handzaam frame op twee wielen met daarop een kleine melkmachine voor een of twee koeien. Het geheel weegt afhankelijk van uitvoering zo'n 50 tot 70 kilo en is 1,60 meter lang, ruim een meter breed en een halve meter hoog. Er is keuze uit luchtbandjes of kunststof wielen. De meest eenvoudige versie kost zo'n 1.000 euro. Je krijgt voor dat geld meestal een versie zonder buffervat maar met een kleine luchtbuffer geïntegreerd in het frame. Het frame bestaat uit holle buizen waarvan de ruimte wordt gebruikt als buffer. Zo'n kleine bufferruimte

geeft een minder stabiel vacuüm dan een versie met een groot apart buffervat. Dat melkt wat moeilijker. Komt er namelijk tijdens het melken een klein beetje lucht tussen speen en tepelvoering dan zal het melkstel sneller afvallen. Het frame is naar keuze gegalvaniseerd of gecoat te krijgen. Wanneer u kiest voor een gegalvaniseerd frame wil dat niet altijd zeggen dat het buffervat aan de binnenkant ook is gegalvaniseerd. Het buffer dient namelijk soms als overloop wanneer de melkemmer vol zit. Het verschil tussen een apart buffervat of buffering via het frame kan 20 tot 25 procent zijn. Op het frame staat ook een melkemmer van zo'n 22 liter en aan een melkarm hangt de melkklaauw. Als de melkarm beweegbaar is, werkt hij dus ook als slanggeleider. Meestal zit er een instelbare reguleerder op het apparaatje.



Regelmatig en goed schoonmaken is een van de belangrijkste voorwaarden voor een succesvol gebruik van de minimelker. Het apparaat staat soms immers lange tijd stil en reinigt niet mee met de vaste spoelininstallatie.

▪ Elektrisch of benzine

Het vacuümpompje wordt aangedreven door een elektro- of benzinemotor. Is een stopcontact ver uit de buurt, dan kies je voor de benzinemotor. Benzineversies kosten bij de meeste leveranciers een paar honderd euro meer dan de elektromotor. Leverancier EasyLac uit Kampen levert bijvoorbeeld een Briggs & Stratton motor voor 300 euro extra. Je kunt bij EasyLac ook een elektromotor en een benzinemotor op een minimelker krijgen zodat je kan kiezen een van beide te gebruiken afhankelijk van waar je met het apparaat staat. De benzinemotoren maar ook de elektrische uitvoeringen zijn niet altijd de stilste.



De luchtbuffer is hier geïntegreerd in het frame. Een aparte buffertank geeft een stabiel vacuüm.

▪ Droog of gesmeerd

Dan is er nog keuze uit een droge vacuümpomp of een oliegesmeerde pomp. Natuurlijk zijn de droge schoepenpompen goedkoper. Deze zijn dan ook geïnstalleerd op de eenvoudige minimelkers van zo'n 1.000 euro. Voor een vochtige omgeving, wat in een stal meestal het geval is, blijft een gesmeerde pomp langer goed. Vocht corrodeert immers en kan de droge pomp beschadigen. Een olie gesmeerde



Net als de meeste merken levert ook EasyLac een dubbele uitvoering van de minimelker.

pomp heeft hier geen last van. Wel kan dat tot 600 euro meer kosten. SAC levert met de Minicart echter een oliegesmeerd model dat zelfs goedkoper is dan de rest.




▪ De markt

De verkopers van de minimelker merken dat hun product vooral de laatste jaren populairder is geworden. De minimelkers worden voornamelijk uit Italië en andere zuidelijke landen geïmporteerd. Er is niet vaak sprake van een importeur met het alleenrecht voor een land. Gevolg is dat dezelfde minimelkers in verschillende kleuren en namen worden aangeboden. Ook de verschillende merken maken gebruik van dezelfde onderdelen. Meest aangeboden model is de Friesland minimelker van fabrikant Milkline uit Italië. Veel melkmachinefabrikanten leveren wel een exclusieve minimelker.

▪ Goed reinigen

Bij het gebruik van een minimelker moet er vooral op worden gelet dat deze weer goed wordt gereinigd na het melken. Dit is niet altijd even makkelijk. Sommige gebruikers vermoeden dat vooral gelsoorten die gebruikt worden om de speen af te dichten tegen bacteriën tijdens de droogstand nog wel eens achterblijven in het slangenwerk. Regelmatig een reiniging met heet water is dan ook aan te raden. Hang de slangen na het reinigen ook omhoog zodat al het water eruit loopt. Zeker omdat de minimelker soms voor weken niet gebruikt wordt. Wie een minimelker niet ziet zitten kan natuurlijk ook gewoon een dubbele tyeenslang uitrollen vanaf de vacuümleiding in de melkput. Een ketel met melkklaauw is een stuk goedkoper. Wel is er kans dat er vuil in de slang komt en zeker bij grote afstanden kan het vacuüm schommelen. Ook een vaste vacuümleiding richting de afkalfstal met een kraantje is een goede oplossing. ■

Minimelkers: Enkele eenvoudige uitvoeringen naast elkaar

			
	EasyLac MP 100	Melker Friesland	SAC Minicart
Elektra (kW)	0,75	0,37	0,36
Frame	gegalvaniseerd	gegalvaniseerd	gelakt/gegalvaniseerd
Emmerinhoud (l)	22	23	30
Vacuümpomp (l)	droog: 180	droog: 170	olie: 350
Prijs* (euro)	1.091	1.000	700
Leverancier	EasyLac, Kampen	diversen	SAC, Deventer
* voor eenvoudigste uitvoering			